

ΦΟΙΒΟΣ
ΕΠΙΜΗΝΙΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

ΠΕΡΙ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΙΕΙΑΣ
ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΧΕΙΡΟΥ
ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΝ ΕΛΛΕΙΨΕΙ ΙΑΤΡΟΥ

ΥΠΟ
ΙΩΑΝΝΟΥ Π. ΠΕΡΡΑ

Ετησίχ συν. προπλ.φ.5. Διὰ τὸ ἔξωτ. 5.50 μετὰ τοῦ Παραφοίτου καὶ Ἑλίου

ΕΤΟΣ ΙΘ'.—Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Δεκεμβρίου 1897.—ΑΡ. 12.

ΥΓΙΕΙΝΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ
ΕΓΧΩΡΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΑ

Τὰς πλάτας καὶ τὴν κεφαλὴν ὁμοῦ μετὰ τῶν ὠτίων θεορᾷ
νὰ ἔχῃς πάντα, τοὺς πόδας καὶ βραχίονας καὶ ὅλον τὸν κορμὸν
σου νὰ ἔχῃς δροσεροῦς, ἐὰν ὑγίαιαν θέλῃς νὰ ἔχῃς καὶ
χαράν.

Ἰδίς τὰ συγκερασμένα κλίματα ὡς τὸ τῆς Ἑλλάδος καὶ
εἰς τὰ θεορᾷ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς κρυπτικῆς προσβολῆς τοῦ Ἑ.
λίου, διότι γίνονται συμφορήσεις ἐπὶ τοῦ κρανίου καὶ διὰ
φοροὶ ἐπιπλύνονται νόσοι, παέπει ἡ κεφαλὴ πάντοτε νὰ δια-
τηρῇται ἐν τῇ φυσικῇ θερμότητι, οὔτε νὰ ψύχεται οὔτε νὰ θερ-
μαίνεται· διὰ τοῦτο οἱ κάτοικοι τῶν κλιμάτων τούτων καλὸν
πλουσι τὴν κεφαλὴν διὰ καλυμμάτων πυκνῶν ἵνα μὴ φθάσῃ ἡ
λιακὴ θερμότης ἐντὸς τοῦ κρανίου. Οἱ κάτοικοι τῶν ἀποκέντρων
πόλεων καὶ τῶν χωρίων, οἱ μὴ συνηθίζοντες τὰ τοῦ νεωτερισμοῦ,
διατηροῦν τὸ κρανίον διαρκῶς κακαλυμμένον καὶ περιτυλιγμέ-
νον δι' ἐπιμήκους ὑφάσματος βαμβάκερου ἢ λινοῦ.

Τὰς δὲ ὠμοπλάτας καλὸν πλουσι διὰ πυκνῶν ἐνδυμάτων, ἵ-
να διατηρῶσι τὰύτας ὑπὸ τὴν αὐτὴν φυσικὴν θερμότητα. Τὸ

1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1897.

γυροῦσι, ἢ ἡ θερμότης, εἶσιν τὰ καταλλήλοτερα προφυλακτικά τῶν ὁμοπλατῶν.

Εἰς τὰ εὐκρατα κλίματα οἱ πόδες πρέπει νὰ ᾖσι ἄρσεναι διότι καὶ ἡ ὑπὲρ τὸ δέον αὐτοῖς θερμότης ὡς καὶ ἡ ψυχρότης μεγάλως βλάπτουσι τὴν υγίειαν. Φοροῦσιν οἱ κάτοικοι τσαρούχι ἐκ δέρματος βοῦς ἢ χοίρου ἵνα προφυλάττωσι τοὺτους καὶ μὴ πληγῶνται ἐκ κοπτερῶν πατρῶν, ἀκανθῶν κτλ.

Εἰς τὰ ψυχρὰ κλίματα οἱ κάτοικοι πρέπει νὰ διατηρῶσι τοὺς πόδας θερμούς, διότι ἐκ τοῦ μεγάλου ψύχους παγόνουσι καὶ γαγγραινίζονται οἱ δάκτυλοι. Τὴν δὲ κεφαλὴν νὰ ἔχωσι ψυχράν, ἵνα ἐμποδίζηται ἡ μεγάλη συσώρευσις τοῦ αἵματος ἐν ταύτῃ· διότι πρὸς διατήρησιν τῆς ζωῆς τρώγουσι δυσπέπτους τροφὰς πολ-
λὰς, τρώγουσιν κρέας ἡμίωμον, πίνουνσι λίπος ἵνα παράγῃται ἄφθονος ζωὴ καὶ θερμότης, ἥτις μεγάλως διαθερμαίνει τὸ κρᾶνιον, φέρει συμφορὰς κλπ. διὰ τοῦτο οὗτοι πρέπει νὰ ἔχωσι ψυχράν τὴν κεφαλὴν.

Ἡ Ἀρχαῖκή Ἱατρικὴ Σχολὴ τῆς Σαλέρνου συνέταξε υγιεινὰ παραγγέλματα διὰ τὸν τότε Βασιλέα τῆς Ἀγγλίας κατὰ τὸ ψυχρὸν κλίμα τῆς Ἀγγλίας, μεταξὺ τούτων εἶνε καὶ τὸ πα-
ράγγελμα ἔχε τὴν κεφαλὴν ψυχράν καὶ τοὺς πόδας θερμούς. Οἱ παρ' ἡμῖν πιθηκίζοντες πρὸς τὰ τῆς Εὐρώπης μετέφρασαν τοῦτο καὶ ὁ κόσμος ἀγνοῶν τὸ ἔλαβεν ὡς παράγγελμα διὰ τὸ κλίμα ἡμῶν, καὶ εἰσήχθη συρμός ἡ θερμότης τῶν ποδῶν καὶ ἡ ψυχρότης τῆς κεφαλῆς.

Ἐκ τούτων ὁμῶς συμβαίνουνσι μεγάλα δεινὰ κατὰ τῆς υγίειας. κεφαλᾶλγαι, βόμβαι ὠτων, καταρροαὶ καρηθαρῖαι, κλπ. ρευματισμοί, νευραλγίαι κλπ εἰς τοὺς πόδας καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν.

— Ἰχθυοὶ καλοῦνται τὰ ψαριὰ (Ἰππ. διαίτ.)

— Ὁ καρκίνος ὁ πατάριος, γράφει ὁ Διοσκωρίδης, καλεῖται τάρραν, ἥτις πολὺ ὠρελεῖ τοῦς λυπσοδῆκτους. Δοκιμαζέτω τούτο περὶ τοῦ λυπσοθεραπεύοντος. Πάμπροκον, ἀρίστου ἱατροῦ. Βραστὸς μετὰ τοῦ ζωμοῦ αὐτοῦ ἐσθιόμενος τοῦς ρθισικοὺς ὠρελεῖ. (Ἰππ. διαίτ.)

Τοῦ ἰχθύος τὸ κάτω μέρος τοῦ κορμοῦ αὐτοῦ εἶνε ξηρότερον. Τὸ ὑπογάστριον ἐλαφρότερον καὶ ἡ κεφαλὴ ὑγροτέρα, γράφει ὁ Ἰπποκράτης (διαίτ.).

ΠΕΡΙ ΩΩΝ

Τὰ ὦα τῶν ὀρνίθων εἰσὶ θρεπτικὰ καὶ τυνικά. Τὰ ὦα ἀποτελεῖται ἐκ τριῶν μερῶν. Ἡ λέκυθος (ὁ πρόιος), τὸ λεύκωμα, (τὸ ἀσπράδι)· τὸ κέλυφος (τὸ πάλαιον, φλούδα). ἔχει βάρος τὸ ὦον τῆς ὀρνίθος 17 ἕως 20 δράμ. ἢτοι γραμμᾶν 50 ἕως 60 περίπου. Τὸ κέλυφος ἔχει γραμμ. 6. Τὸ λεύκωμα 36.

Ἡ λέκυθος συνίσταται ἐξ ὕδατος 50 ο)ο καὶ ἐξ αἵωτου. ὡν ὕλων· ὅθεν τὸ ὑπόλοιπον παρέχει πλείονα τροφήν πάσης ἄλλης τροφῆς.

Ἐν ὧν παρέχει τροφήν πλείονα τῶν 100 δρ. γάλακτος ἢ 30 κρέατος. Τὸ λεύκωμα εἰς μὲν τὸ ἐν τῷ ὦδι ἐμβρυον χρησιμεύει πρὸς τροφήν καὶ ἀνάπτυξιν αὐτοῦ· ἀπὸ φάγῃ δὲ τὸ λεύκωμα τρυπᾷ τὸ κέλυφος καὶ ἐξέρχεται πρὸς ζήτησιν τροφῆς φυτικῆς· ἐντὸς τῶν ἄλλων ζώων τὸ ἐμβρυον μένει ἐν τῇ μήτρᾳ, καὶ τρέφε-
ται ἐκ τοῦ αἵματος ἡ καὶ τῶν χυμῶν τῆς μήτρας· ἀμα ἐξέλθῃ τῆς μήτρας τρέφεται διὰ τοῦ γάλακτος ἢ σαρκῶν ζώων.

Τὸ λεύκωμα αὔξει τὸ πάχος, ὁ κρέας τὸ κρέας.

— Τὸ πρὸς ἄρρωστον ὦον δοτέον καὶ τότε μαλακόν. Γίνεται μαλακὸν αὕτως. Θέε· τὸ λεύκωμα μετὰ τῆς λακύθου ἐντὸς κυ-
θου λίαν προσεκτικῶς ἵνα μὴ διαρραγῇ ἡ λέκυθος καὶ μὴ ἀνομι-
γῇ μετὰ τοῦ λευκώματος· εἴτε θέε· τὸν κύβητον ἐντὸς βάζοντος ὕδατος καὶ ἄφες 3 ἢ 4 λεπτά ὥρας ἐξάγαγε τὸν κύβητον καὶ τὸ μὲν λεύκωμα γίνεται σκληρόν ἢ δὲ λέκυθος μένει ἡμίπτυκτος· ἐπὶ ῥι-
ψὸν ὀλίγον ἄλλας καὶ δό· φαγεῖν μετὰ ἄρτου. Ἡ προσθήκη ὀλί-
γου πεπτερεως συντελεῖ πρὸς τὴν μὴ περαγωγὴν ἐν τῷ στομάχῳ ἁερίων· διότι φύσει τὸ ὦον παράγει καὶ ὀλίγα ἁέρια.

⚖⚖⚖⚖⚖⚖

ΠΕΡΙ ΓΑΛΑΚΤΟΣ

Τὸ γάλα εἶνε ἡ πρώτη τροφή τῶν ἀνθρώπων, ἐν ὅσῳ τὸ νή-
πιον σερεῖται ὀδόντων· ἀμα ἀποκτήσῃ ταύτους ἔχει ἀνάγκην τρο-
φῆς στερεᾶς. Πολλὰ εὐνη τὸ πάλαι ἐτρέφοντο διὰ μόνον τοῦ γά-
λακτος· οὕτως εἶχον οἱ Σκύθαι, οἱ Κέλται ἢ Γαλάται, οἱ κιν
Γάλλοι, οἱ καὶ γαλακτοφάγοι λεγόμενοι κλπ.

Ἐν Ἑλλάδι τὸ κλίμα δὲν ἀνέχεται τὴν βρώσιν γάλακτος πλὴν τινῶν ἰδιοσυγκρασιῶν. Τὸ γάλα δὲν εἶνε τόσον θρεπτικὸν ἐ-
Ἑλλάδι ὅσον εἰς ἄλλα κλίματα. Συνήθως ἐπιφέρει κεφαλαλγίαν
εἰς τοὺς διατεθημένους εἰς ταύτην, καρηθαρῖαν, χυμῶσιν, δίσταν,

βαρβόρυγμοις, ενοικιολύτου ή δυσκοιλιότητος κατά τοις πρὸς ταῦτα διατεθειμένοις, πιερίτω γάλακτος κλπ. εἰς πρὸς 10 παρ' ἡμῶν καλῶς χωνεύουσι τὸ γάλα, μὴ οὖτως χωνεύουν, οὐδ' ἄλλως θραπτικὸν ἐστὶ. Μετὰ τοῦ καφέ εἶνε ἀνευκτικώτερον, ἀλλ' οὐχὶ καὶ θραπτικὸν ἐστὶ, ο ἁπλὸς κρατῆρας τοῦ μετὰ τοῦ καφέ.

Οἱ ποιμένες παρ' ἡμῶν οὐ πίνουνσι γάλα νήστεις. Μόνον μετὰ τὸ φαγεῖν πίνουνσι γάλα, ὡς εὐκολύνουν τὴν πέψιν.

Ποθὲν μετὰ τὴν βρώσιν ἀλιπύστων, σαρδελῶν καὶ ἄλλων τοιούτων ἢ γαίνει πόσις οἶνου, ἐπιφέρει δυσπεψίαν. Μετὰ τὴν βρώσιν οὐτάκων φέρει εὐπεψίαν.

Διαφέρει γάλα γάλακτος. Τὸ αἰγειον εἶνε στυπτικὸν καὶ ἀφελίμον εἰς τοὺς διάρρην διατεθειμένους. Ὁ δὲ Ἴπποκράτης (διαίτ.) λέγει ὅτι τὸ πρόσιον εἶνε εὐκολίον, τὸ αἰγειον δυσκολίον, τὸ βόειον διαιγώτερον εὐκολίον, τὸ ὄνειον εὐκολίον.

Νῦν ὅμως αἱ ἐξιδότατες αἰεταὶ δὲν ὑπάρχουσιν. Ἰσως τότε ἡ κτηνατροφία ἐγένετο ἄλλως.

— Τὸ καίμαξι Πουρμιστὶ καλούμενον καλεῖται Ἑλληνιστὶ γράζης ἢ ἀνθόγαλα· γράζης δὲ καλεῖται καὶ τὸ ἐπιπολάζον στρώμα τοῦ λίπους.

— Ἡ ποιότης τοῦ γάλακτος διαφέρει οὐ μόνον ἐκ τοῦ εἶδους καὶ τῆς τροφῆς τοῦ κτήνους, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς κινήσεως ἢ στάσεως αὐτοῦ ἐπὶ πολὺ, ἐκ τοῦ τόπου ἐνθα ἀναπαύεται κλπ.

Πολλὰι βλάβαι τῇ υγιείᾳ καὶ νόσοι γίνονται εἰς τοὺς χρημένους κατ'ημερινῶς πρὸς τροφήν γάλα, τὸ ὁποῖον πωλοῦσιν οἱ γαλακτοπῶλαι, εἴτε ἐκ τῶν βηθέντων αἰτίων εἴτε ἐκ νοσήσεως, περὶ ἧς ἴσα βυν. υγιειν. καὶ Φοῖβον.

Τὸ μᾶλλον ἐπιβλαβὲς ἐστὶ τὸ γάλα, τὸ προερχόμενον ἐκ νοσηροῦ ζώου, πρὸς χύοντος ἐκ φθίσεως, ἐκ χοιρίδων κλπ. διότι διὰ τοῦ γάλακτος μεταδίδεται ὡς πύθος καὶ εἰς τοὺς τρώγοντας αὐτὸ, διὰ τοῦτο ἡ ἀρμονία ὑφίσταται ἡπαιτεῖ ἵνα αἱ ἀρχαὶ ἐξετάζωσι συνεχῶς τὰ γαλακτοφόρα κτήνη διὰ ἐκτῶν πολυπείρων καὶ πολυμοθῶν καὶ δι' ἄλλων νὰ ἐπιτρέπηται ἡ πώλησις. Τοῦτο, αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὅταν ἡ θηλάτις πύτχη ἐκ συρίλιδος, ὁπότε μεταδίδει τὸ πύθος εἰς τὸ θηλάζον, ὡς καὶ ἄλλα ἴδια αὐτῆς πύθην, οἶον φθίνιν, χοιράδας κλ.

Τὸ γάλα θεωρεῖται ὡς ἀντιφάρμακον κατὰ τῆς λευκοματουρίας τῶν ἐγγύων γυναικῶν. Κατὰ τῆς ἐκλαμφίας (σπασμῶν) τῆς ἐπισυμβαινούσης εἰς τὰς γυναῖκας τὰς λευκοματωρικὰς.

Τὸ γάλα διατηρεῖται ἐπὶ πολλὸν χρόνον ἀβλαβές· ἐάν προστεθῇ ποσὸν ζεχέρου καὶ διαθερμανθῇ ἕως οὗ λάβῃ σύστασιν σαρκίτου, τὸ ὁποῖον τιθέμενον ἐν ἀγγείοις λευκοσιδήρου, ἐν πυξίδει

(κουτίῳ) καλῶς ἐρμηκτικῶς περιεργαζόμενον ἵνα μὴ εἰσέρχεται ἀήρ διατηρεῖται ἐπὶ πολὺ. Τοιοῦτο εἶνε τὸ καλούμενον Ἑλβετικὸν γάλα, τὸ ὁποῖον πωλοῦσιν οἱ ἐδωδιμοπῶλαι καὶ τοῖσι πῶν εἶνε βόειον, ἔχον μέγα ποσὸν τυρικῆς ὕλης, ἧς εἶνε δύσπεπτος καὶ μάλιστα εἰς τὰ νήπια καὶ οὐ καλῶς ἔρε, εἰ. Τὸ γάλα ἐν τῷ χρόνῳ καὶ ἐν τῇ βράσει ὑφίσταται χυμικὰς μεταλλάξεις ἀκαταλλήλους πρὸς θρέψιν.

Ἡ κυριώτερα ἀλλοίωσις τοῦ γάλακτος γίνεται, ὅταν τοῦτο διατηρεῖται ἐν ἀγγείῳ ἐκ λευκοσιδήρου ἢ ἐκ χαλκοῦ κασιτερωμένῳ (γανομένῳ), διότι ἐκ τῆς ἐπαφῆς τῶν αὐτῶν ἐτεροειδῶν μεταλλικῶν στρωμάτων παράγεται βρομα ἢ ηλεκτρικόν, τὸ ὁποῖον ἐπενεργεῖ ἐπὶ τοῦ γάλακτος καὶ κατ'ἐστὶς τοῦτο ἐκινε βλαβές.

Ἰνὴ τις ἔθετο τεμάχιον κρέατος προσφάτως ἀλατισμένου ἐντὸς καραβάνης χαλκίνης καὶ κασιτερωμένης. Μετ' ὀλίγον παρατηρήσασα ὅτι τὸ κρέας ἐσπάραττε διαρκῶς, ἐπρόκειτο καὶ κατελήφθη ὑπὸ ὑπερτερμῶν. Προσκληθεὶς καταπαύοντως μετίθην, ὅτι παρατηρήσας τὸ κρέας σπαράττον ἐγνων ὅτι ἡ ὕλη τούτου ἐπέφερε τὴν ὑστερικὴν προσβολὴν· ἀμέσως ἐρρίψατο ἐπὶ τοῦ κρέατος ποσὸν ὕδατος πολὺ, καὶ ὁ σπαράγμῳ ἐπαύσατο, ἡ δὲ γυνὴ συνήλθε λαβοῦσα ἱατρικόν.

Τὸ φαινόμενον τοῦτο ὅπου ἐπὶ πολὺ διήρκατο ἐφῆλκυσε τὴν συροὴν πολλῶν καὶ ἐκλήθη Ἱερεὺς ἵνα ἀναγνώσῃ ἐξωρκισμῶν, ἀλλὰ πρὶν ἀρχίσῃ οὗτος, ἡ ἐπίχυσαι τοῦ ὕδατος ἐξήρκασε τοὺς πειρασμοὺς.

— Τὸ σαλτζιτζότον καλεῖται ἄλαντον ἢ χόρδευμα.

— Ἐκαστος ἄνθρωπος κατὰ μέσον ὅρον καθ' ἡμέραν λαμβάνει 6 δράμια καθαροῦ ἁλατος (ἁλατος μαγειρικοῦ).

ΤΑ ΝΕΑ ΦΑΡΜΑΚΑ

A. K. ΔΑΜΒΕΡΓΗ

Ἔργον περιποδῆσπον, ἐπιστημονικὸν ἰσὺ τὴν ἀνωτέρω τέλει ἀποδοσέμενον ὁ διαπρεπὴς καθηγητὴς τῆς Φαρμακευτικῆς Χημείας ἐν τῷ Ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ κ. A. K. Δαμβέργης.

Τὸ φιλοκάλως τετυπωμένον βιβλίον εἰς 450 σελίδας περιλαμβάνει 1715 νέα φάρμακα τὴν ἀριθμὸν, τὴν χημικὴν ταύτην

σύστασιν, τὴν κατασκευὴν, τὴν χρῆσιν, τὰς ιδιότητας εἰς πᾶσας ἀσθενείας δίδονται καὶ ὑπὲρ τῶν δόσιν κλπ.

Τὸ αὐτὸ γραμμὰ περιέχει πίνακα τῆς δόσεως τῶν φαρμάκων κατὰ ἡλικίας, τῶν ὀνομάτων τῶν φαρμάκων καθ' ἑκάστην τῶν ἰατρικῶν γλῶσσας τῆς Εὐρώπης, τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν καὶ πίνακα περιλαμβάνοντι πᾶσας τὰς ἀσθενείας, αἵτινες θεραπεύονται ὑπὸ τῶν νέων φαρμάκων. Πάντα ταῦτα καθιστῶσι τὸ ἔργον πολὺτιμον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς φιλομαθεῖς ἰατροὺς καὶ φαρμακοποιούς.

Τὸ ἔργον εἶνε προῖον μεγάλων καὶ ἐνδελεχῶν ἐργασιῶν, ἐφ' ὧν τοῦ ὅπου πᾶν πῶποτε ἔσται, διότι οὐ πάντοτε εὐρίσκονται τοιοῦτοι φιλόπονοι ἐπιστήμονες, ὡς ὁ κ. Δαμβέργης.

(1) κ. Δαμβέργης προέβη τὰ ἐκδόθη κατ' ἔτος ἢ κατὰ 2 ἐτη συλλογὴν τῶν μελλόντων νέων φαρμάκων διὰ τὰ καθίστανται οἱ φιλομαθεῖς ἰατροὶ καὶ φαρμακοποιοὶ ἐνήμεροι εἰς ὅλας τὰς ἐκδόσεις ἐφευρέσεις νέων φαρμάκων.

Τὰ ὅλγα ταῦτα ἀρκετὰ εἶναι ὅπως ἀποδείξωσι τὴν μεγάλαν ἀξίαν τοῦ ἔργου καὶ δὴ τὸ ὄνομα τοῦ διαπρεποῦς συγγραφέως, εἰδικῶς ἄλλως τε διὰ τὸς ἐπιστημονικὰ θέματα.

ΤΑ ΑΦΡΟΔΙΣΙΑ ΠΑΘΗ

ἐν τῇ ἰατρικῇ καὶ κατὰ τοὺς ἐν σκάτει τῶν αἰώνων συγ-

χεομένους μυθικοὺς χρόνους.

ὑπὸ Σπ. Ρωσολίμου, ὁρμητοῦ τῆς σφιλιδολογίας κλπ.

Ἔργον ἀξιόλογον ἐδημοσίευσεν ὁ ἰατρός Σπ. Ρωσολίμος, ἀναγόμενον εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἐμφανίσεως τῶν μοχθηρῶν παθῶν τῆς σφιλίδος, ἄξιον ἀναγνώσεως καὶ μελέτης, κεκοσμημένον διὰ πολλῶν ἀποσπασμάτων ἐκ τῆς μυθολογίας, ἐκ τῆς παλαιᾶς διαθήκης καὶ ἄλλων ἀρχαίων ἐθνῶν.

Βιβλίον κοινωφελὲς ἐδημοσίευσεν ὁ κ. Ἰσπαρινώνδας Ζ. Βοτσοῦ, γραμματεὺς τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς μεταφράσας τοῦτο ἐκ τοῦ γάλλου συγγραφέως Ἰδμεντ' Ἀδούτ, αὐτοῦ κεφαλαιῶχοι β. Διαλαμβάνει περὶ ταμειώσεως μικρῶν ποσῶν καὶ περὶ ἄλλων σχετικῶν θεμάτων. ἔχει γλῶσσαν γλαφυράν καὶ εὐκρινή. Εἶνε ἄξιον ἐπισταμένης ἀναγνώσεως παρ' ἐκάστου.

ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ

ΟΝΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΓΕΝΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

Β'. Γεννητικὰ ὄργανα τῆς γυναικὸς.

Διακρίνονται εἰς ἐξωτερικὰ καὶ εἰς ἐσωτερικά. Τὰ ἑξῶτε-
ρικὰ εἶναι ὅσα φαίνονται.

Τὰ ἐξωτερικά κεῖνται μεταξύ πρῶτον καὶ τοῦ κάτω χεῖ-
λους τοῦ ἡβικῆς ὄστος. Ταῦτα ἀποτελοῦσι τὸ αἰδοῖον τῆς γυναικὸς,
τὸ ὅποιον φέρει τομὴν ἢ σχῆμα. Τὰ χεῖλη τῆς τομῆς ταύτης ἀ-
ποτελοῦσι τὰ μεγάλα χεῖλη τοῦ αἰδοίου τῆς
γυναικὸς, τὰ ὅποια κλείουν ἐμφυτικῶς κατὰ τὴν παιδικὴν
ἡλικίαν καὶ ἀνοίγουν διὰ τῶν δακτύλων, διὰ τοῦτο κοινῶς κα-
λοῦνται κοῦτι.

Πρὸς τὸ ἄνω μέρος τοῦτο ἐπὶ τοῦ ὀστέου τῆς ἡβῆς ὑπάρ-
χει ἐξόγκωσις, καλουμένη ὀρος τῆς Ἀφροδίτης, ὅ-
περ ἐστὶ μᾶλλον ἐξογκωμένον ἐν τῇ νηπιακῇ ἡλικίᾳ τοῦ θήλεως.
Καλύπτεται τὸ ὄρος τῆς Ἀφροδίτης ἐν τῇ ἡβικῇ ἡλικίᾳ ὑπὸ
τριχῶν διαφόρου μεγέθους καὶ σχήματος, αἵτινες ἐκτείνονται ἐ-

ὅταν αἱ περὶ τὰ χεῖλη τρίχες ὡς μακραι καὶ σκληρα
συγκολλῶνται ἀμοιβαίως ἐκ τῶν ρεόντων ὑγρῶν ἐκ τοῦ καλεοῦ-
τινῶν γυναικῶν καὶ φράττουσι τὴν εἰσοδὸν τοῦ πέους, τὸ ὅποιον
πληγνύεται καὶ διασχίζεται ἐκ τῶν τριχῶν. Πάντοτε αἱ ἐπὶ
τοῦ αἰδοίου τρίχες πρέπει συνεχῶς ν' ἀφαιρῶνται διὰ ψιλοῦθρου
καὶ μὴ ξυρίζωνται ἢ κύρυνται, διότι ἐπιφέρουσι κνισμὸν εἰς δὲ
τὰς ἀκαθάρτους παράγονται ἀγριαὶ φθειρές (μουνόφειρες), αἱ ὅ-
ποιαι καταστρέφονται δι' ἐπαλοιφῆς ἀλοιφῆς ὑδαργύρου.

νότι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐπ' ὅλου τοῦ αἰδοίου.

Τὰ ἐξωτερικά χεῖλη ἐνοῦνται πρὸς τὸ ἄνω ἄκρον ὑπὸ τοῦτο συνή-
θως ὑπάρχει ὄγκος σαρκώδης μικρὸς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον
ἐπιμήκης, καλούμενος κλειτορίς ἥτις εἰς τινὰς γυναῖκας
σχεδὸν ἐκλείπει. Ἡ κλειτορίς ὑφίσταται ἐρεθισμὸν ἐν
καιρῷ ὀργασμοῦ τοῦ ὅλου αἰδοίου, ἐξωγκοῦται, καὶ ἐάν εἶνε με-
γάλη, φαίνεται ὡς μικρὸν πέος, δι' οὗ ἀφροδισιάζονται αἱ ἄγαν
ἐπιρρεπεῖς πρὸς τ' ἀφροδίσεια.

ἔχει δὲ ἀναλογίαν πρὸς τὸ πέος, ὅταν εἶνε πολὺ ἀνεπτυγ-
μένη, ἔχει ἐπὶ τοῦ ἄκρου ὄγκον ὡς ἡ βάλανος τοῦ ἀνδρός, καὶ
περιβάλλεται διὰ κτυχῆς, ὡς πόσθη. Ἀποκτελεῖται ἡ τοιαύτη κλει-
τορίς ἐκ σώματος σαρκακκοῦ.

Ἡ κλειτορίς τοιαύτη γυναικί, ἥτις ἐχρησίμευεν ἐπὶ Τουρ-
κίας εἰς τὰ χαρῆμα, ὡς ἀναπληροῦσα τὸν ἄνδρα, εἶχεν ἢ κλειτο-
ρίδαν μὴ ἢ ἐκατοστῶν τοῦ μέτρου. Ὅταν τὴν ἐπισκέφθην εἶ-
χε ἡλικίαν 55 ἐτῶν ὑφίστατο καὶ τότε ὀργασμὸν, ἀλλ' ἡ ἰσχυροῦς
παύσει. Ὑπάρχει ἡ γυνὴ εἰς ἰσχυροῦς ὑπεριστάσεις, οἵτινες ἐπαυ-
σαν, ἐάν τις ἐπὶ τὴν κλειτορίδα διὰ τοῦ δακτύλου, ἐμβέβρεγμένου
εἰς βάμμα μόσχου. Ταῦτα γίνεται καὶ εἰς πᾶσαν τοιαύτην γυναι-
κα, ἔχουσαν κλειτορίδα. Αἱ γυναῖκες αὗται καλοῦνται κοινῶς ἄρ-

σενιοθήλυκοι, ἐνθ' δὲν εἶνε τοιαῦται καὶ συλλαμβάνουν μάλιστα. Ἐνίοτε φαίνεται ὡς κλειτορίς τὸ μικρὸν χεῖλος τοῦ αἰδαίου, ὅταν ᾖε πολὺ ἀνεπτυγμένον καὶ ἐξέχον τῶν μεγάλων χειλέων, ἀλλ' οὐδεμίαν ἰδιότητα τῆς κλειτορίδος ἔχει.

Συνέχονται τὰ μικρὰ χεῖλη μετὰ τῆς κλειτορίδος καὶ καλοῦνται νύμφαι εἰς ἐλάσματα, τὸ ἐν τοῦτων εἶνε μείζον τοῦ ἄλλου καὶ ἐξέχει τῶν μεγάλων χειλέων.

Ἰστοροῦσιν ὅτι τὸ πάλαι ἐν Ῥώμῃ σύζυγος συνέλαβε τὴν σύζυγόν του, ἔχουσαν τοιαύτην κλειτορίδα ἐπ' αὐτοφόρῳ μετὰ τινος γυναικὸς, ὃ ὁποῖος λαβὼν ψαλίδι ἐν τῇ ἀγανακτίσει του ἐκοψε τὴν κλειτορίδα. Ἦκτοτε ἡ σύζυγος ἐσφοδρῶναι. Αἱ ἔχουσιν ταύτην ἀνεπτυγμένην δὲν ἀνέχονται τὴν μίξιν μετὰ τοῦ ἀνδρός, ἀνυψιταμένης τῆς κλειτορίδος. Τοῦτο ἐπληροφορήθη καὶ ἐκ τῆς ῥηθείσης γυναικὸς.

Ἐπὶ τὴν κλειτορίδα εὐρίσκεται ἡ οὐρήθρα, διαρρομένη διὰ τοῦ προστάτου, καὶ τοῦ κολεοῦ. Ἡ οὐρήθρα τῆς γυναικὸς εἶνε βραχυτέρα καὶ εὐρυτέρα τῆς τοῦ ἀνδρός διὰ τοῦτο καὶ τοὺς λίθους τῆς κύστεως ἡ γυνὴ ἐκβάλλει εὐκολώτερον· κεῖται ὀριζοντίως ὑπὸ τὸ στόμιον τοῦ κολεοῦ, ὅπερ εἰς τὰς παρθένους φράττεται ἐκ μεμβράνης, καλουμένης παρθενικὸς ὕμην, ὃ ὁποῖος φέρει μικρὰν ὀπὴν στρογγύλην ἢ ἐπιμήκη ἐκ ἐξέρχονται τὰ ὕγρα τῶν ἐμμήνων, καὶ τοῦ κολεοῦ.

Ὁ ὕμην οὗτος διασχίζεται καὶ καταστρέφεται διὰ τοῦ πέους, διὰ τοῦ δακτύλου, ἢ ἄλλου σκληροῦ σώματος ἐπιμήκους, καταστρέφεται, ἔάν εἶνε πολὺ λεπτός, ἕνεκα κνισμοῦ καὶ ξησίου διὰ δακτύλου, καὶ εἶνε διαφόρου πάχους· ἐνίοτε εἶνε τοσαύτον παχὺς, ὥστε δυσχερῶς καταστρέφεται διὰ τοῦ πέους καὶ εἶνε ἀνάγκη χειροργικῆς τομῆς, οἱ ἔχουσαι τοιοῦτον ὕμην καλοῦνται κοινῶς λαρμέραι.

Τὰ ἔχνη τοῦ παρθενικοῦ ὕμηνος ἀποτελοῦσι τὰ μύρτα λεγόμενα. Ἐντὺς καὶ ἔνωθεν τούτων φαίνεται ὁγκος σαρκώδης, ὅστις προέρχεται ἐκ τοῦ προστάτου τῆς κύστεως.

Ὁ κολεός, εἶνε συνέχεια τῶν μερῶν τούτων, καὶ εἶνε σωλὴν μεμβρανώδης, λεπτός μήκους περὶ τὰ 15 ἐκατοστόμετρα, καὶ στενός περὶ τὰ 4 ἐκατοστόμετρα, πλατύτερος πρὸς τ' ἄνω, τὸ ὁποῖον ἔχει σχῆμα στομίου ἀσκαυπερὶ βλεῖ τὸν αὐχένα τῆς μήτρας.

Ὁ κολεός διευθύνεται πρὸ πάντων πρὸς τὰ ὀπισθεν καὶ ἀποτελεῖται ἔσωθεν ἐξ ἰσίου ἰνώδους. Ἐσωτερικῶς καλύπτεται ὑπὸ μεμβράνης βλενώδους, ἐχούσης πολλὰς ρυτίδας, καὶ πολλοὺς

πόρους, δι' ὧν ἐκκρίνεται βλένα τις ἰδίας φύσεως, ἐνίοτε δρμηλὴς. Κεῖται ὀπισθεν τῆς οὐροδόχου κύττας, καὶ ἐμπροσθεν τοῦ ὀρθοῦ ντέρουκώλου. Κατὰ τὸ χεῖλος αὐτοῦ πρὸς τ' ἄνω ὑπὸ τὴν οὐρήθραν πάρχουσιν ἀνδιπλωμένοι πτυχαι, ἐξ ὧν σχηματίζεται ἡ πρόσθιος στήλη πτυχῶν στήλη ἡ δὲ οὐκ εἶναι τις ὑπάρχει καὶ ἐπὶ τῶν ὀπισθίων καὶ καλοῦνται ἡ ὀπισθία στήλη, ὃ ἀνώτερος σὺν δέσμος καὶ ὁ κατώτερος σὺν δέσμος τῶν χειλέων. Ὑπάρχει πυχὴ καλουμένη χαλινὸς τῶν χειλέων· ὀπισθεν αὐτοῦ εὐρίσκεται ἡ σκαφοειδὴς κοιλότης. Τὸ αἶδιον τῆς γυναικὸς εἶνε πυλωδαῖδον καὶ ἀηδὲς ὄρεν.

Ἐσώθεν τοῦ στομίου ὑπάρχει ὁ σφυγκτὴρ τοῦ κολεοῦ. Τὰ παριετέρω ὅρα Συνέκδημον Ἰατροδικαστικὴν.

Οἱ παμπάλαιοι Αἰγύπτιοι ἔπραπτον τὰ χεῖλη τούτων καὶ ἄφινον μικρὰν ὀπὴν ἵνα ἐξέρχονται τὰ ἐκ τοῦ κολεοῦ ὕγρα καὶ ἐμποδίζονται ἡ εἰσόδος ἄλλου σώματος, καὶ προφυλάσσονται ὁ παρθενικὸς ὕμην. Πρὸς τοῦτο εἶχον καὶ μηχανήματα, δι' οὗ ἐκλείνοντο τὰ αἰδοῦα· ἐκ τούτου διατηρεῖται ἐν Πελοποννήσῳ παρὰ τῷ λαῷ ἡ φράσις τῆς τὸ κλεῖδωσας. Κατεῖχον γὰρ πάλαι ποτὲ Αἰγύπτιοι τὴν Πελοπόννησον.

Μήτρα.

Ἡ μήτρα εἶνε ὄργανον τῆς συλλήψεως, εἶνε τὸ ὄργανον ὅστερον τῶν γεννητικῶν ὀργάνων τῆς γυναικὸς, κεῖται ἐν τῷ μέσῳ τῆς λεκάνης· μετὰ τὸν κύστεως καὶ εὐθὺς ἐντέρου, ἔχει σχῆμα ἀπλοῦ πιεσμένου ἐκατέρωθεν, ἐκ τῶν ἐμπρὸς καὶ τῶν ὀπισθίων, ἔχει μήκος σχεδὸν ὅσον τοῖς ὁμέτρων, πλάτος 1—1 1/2 ἐκατοστομέτρου καὶ ἔτι μᾶλλον.

Τὸ κάτω ἄκρον τῆς μήτρας, τὸ ὁποῖον προέχει ἐντὸς τοῦ κολεοῦ, φέρει σχῆμα διάφορον ὅπερ καλεῖται στόμιον. Εἰς τὰς τετοκυίας γυναικὰς παρέχει τὸ σχῆμα δύο χεῖλη· τὸ ἐν ἐμπερόσθιον καὶ ἄλλο ὀπίσθιον, ὅπερ προέχει περισσότερον. Μετὰ τὴν σύλληψιν ἀμφότερα γίνονται ἴσα.

Ἐπὶ τῶν ἀνω γυναικῶν τῆς μήτρας ὑπάρχουσι δύο ὀπαι μικραὶ, αἵτινες εἰσὶν τ' ἄκρα τῶν τοῦ φαλλέου σκληρίγων. Αἱ σκληρίγγες εἰσὶν δύο ἀγωγοὶ κηρατίζοντες, μήκους 13 ἕως 15 ἐκατοστομέτρων, εὐθεῖς καὶ μικροτάτης διαμέτρου, τ' ἄκρα τῶν ἐπισφίγγονται ἐπὶ τῆς ὠοθήκης.

Ἐξωτερικῶς περιβάλλεται ἐκ τοῦ περιστομίου. Διατηρεῖται εἰς τὴν θέσιν τῆς διὰ πυχῶν καλουμένων πλατεῖς μητριαὶ σύνδεσμοι, αἵτινες προσκαλοῦνται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ εἰλακοῦ μύος.

Ἐκάστη γυνὴ δὲν ἔχει ἴσους κατ' ὄγκον ἀμφοτέρους τοὺς μαστοὺς. Λέγουσι τινες ὅτι ἡ ἔχουσα μείζονα τὸν ἀριστερὸν μαστὸν εἶνε θηλυτόκος· ἡ δὲ τὸν δεξιὸν ἀρρενοτόκος· ἀλλ' οὐκ ἀληθές.

ΟΙΚΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΨΕΥΔΟΓΑΛΟΝ ΤΟΥ ΦΟΥΡΝΟΥ

λ. 100 δράμ. δρυζίου καρολίνας, ρίψον ἐν γάλακτι ἡμισείας ὁκάς, ὀλίγον ἀπόξυσμα λεμονίου, καὶ ὀλίγον ἄλας, βρασον ἅπαντα ὁμοῦ καὶ ἅμα ἀρχίσῃ ἡ ἐρυζα νὰ σκάζῃ ρίψον ἐκ διαλειμάτων κατ' ὀλίγον τὸ γάλα, καὶ ἅμα ἀρχίσῃ νὰ πηγνύηται, ρίψον ὀλίγον βούτυρον νωπὸν, 100 δράμ. λειοτετριμμένης ζαχαρώσεως, 4 ὀλόκληρα ὠὰ καὶ ὕδωρ πορτοκαλλίου ὀλίγον πρὸς ἀρώματισμόν, μίξον ὅλα ὁμοῦ, ἀλειψον τὸ ταψὶ μὲ βούτυρον καὶ πεπάλησον αὐτὸ διὰ τετριμμένης κινέλλας, χύσον ἅπαντα ἐν τῷ ταψίῳ, καθέσον ἐν τῷ κλιθάνῳ, ἐνθα μενέτω ἐπὶ ὥρην, εἴτα ἀφοῦ ψυχρανθῇ, κόψον εἰς τεμάχια καὶ γεύθητι.

ΣΥΝΕΤΑ

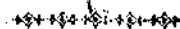
λ. γάλακτος ὁκάς 4
κόλλας ἀμύλου δράμ. 12
κρόκους ἰωδῶν 3
ζαχαρώου δράμ. 30

Θέρμανε τὸ γάλα καὶ διαλύσας τὴν κόλλαν εἰς ὀλίγον γάλα, ρίψε τοὺς κρόκους μετὰ τῆς ζαχαρώου καὶ ἐνωσον ἀμφοτέρω κατ' ὀλίγον καὶ πάντα ἐπίθες ἐπὶ τοῦ πυρὸς, καὶ ἅμα ἀρχίσῃ νὰ βράζῃ, κένωσον ἐν τριβλίῳ καὶ ρίψον ὀλίγην κόνιν βανιλλίας.

ΣΥΝΕΤΑ

λ. βουτύρου ποτήριον 1
δρυζίου ψιλοτριμμένου καὶ κοσκινισμένου, ποτήρ. 2
ζαχαρώου λειοτετριμμένου » 3
ὕδατος » 4

Καθούρτισον κατὰ πρῶτον τὸ δρύζιον, διάλυσον τὸ σάκχαρον εἰς σεράπιον, ρίψον κατ' ὀλίγον τὸ ὑγρὸν βραστον καὶ ἀνακάτωσον διαρκῶς μέχρι οὗ ἐξατμισθῇ τὸ ὕδωρ. Τὸ δὲ πλεονάζον βούτυρον στράγγισον· διότι, ἐάν μὲν ἡ τὸ πίνῃ ἢ μάζα θέσον εἰς τύπους καὶ γεύθητι.

ΠΑΝΤΟΙΑ

Τινὰ προγνωπτικὰ ἐκ μετεωρολογικῶν φαινομένων

Ἐάν τῶν ἀστέρων ἡ λάμψις διακόπεται δίκως νὰ ὑπάρχωσι νέφη, σημαίνει καταιγίδα.

Ἐάν φαίνονται κόκκοι λευκοί περὶ τοῦ Ἡλίου, τῆς Σελήνης καὶ τῶν ἀστέρων, σημαίνει ἐρηχήν.

Ἐάν ἐν ὥρᾳ δύσεως τοῦ Ἡλίου σχηματίζονται πρὸς δύσιν νέφη ἔχοντα χρῶμα ἐρυθρὸν, σημαίνει γενικῶς ἄνεμον, καὶ ξηρὸν καιρὸν.

Ἐάν μετὰ τὴν βροχήν τὰ νέφη καταβαίνουσιν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπ' αὐτῆς κινεῖνται, σημαίνει καλὸν καιρὸν.

Ἐάν, ἐν ᾗ ὑπάρχῃ κακὸς καιρὸς, συμβαίη ὁμίχλη, σημαίνει ὅτι ὁ καιρὸς οὗτος μεταβάλλεται εἰς καλόν. Ἐάν ὁμοίως ἡ ὁμίχλη γίνεταί ἐν ὥρᾳ καλοῦ καιροῦ, καὶ ἀνοψωμένη σχηματίζει νέφη, σημαίνει κακὸν καιρὸν.

Ἐάν ὁ ὀρίζων δὲν ἔχῃ νέφη, καὶ πνέῃ βόρειος ἄνεμος, σημαίνει καλὸν καιρὸν.

Ἐάν ἐφ' οὗ πνεύσῃ ἄνεμος, συμβῇ πύχνη, καὶ αὕτη διαλυομένη σχηματίζει ὁμίχλην, σημαίνει καιρὸν κακὸν καὶ νοσηρὸν.

Ἐάν ὁ ἄνεμος μεταβάλλῃ συνεχῶς διεύθυνσιν, σημαίνει τρικυμίαν.

Τρόπος τοῦ προφυλάττειν τὰ μέλινα ὑφάσματα καὶ τὰ γουναρικὰ.

ὑπάρχουσι ζωφία τινὲ καὶ ἰδίως ὁ κοινῶς καλούμενος σάρος, ὅπερ κατατρώγοντα τὸ μαλλίν, ἐπιτρέπουσι πολλάκις σημαντικὰς βλάβας καὶ εἰς ὑφάσματα πρὸς προφύλαξιν ἐκ τῶν τριούτων ἐπιζημιῶν ζωφίων ὑπάρχουσι πολλοὶ τρόποι.

Α'. Πάντισον τὰ γουναρικὰ ἢ τὰ μέλινα ὑφάσματα, ἢ τὸ μέρος ἐνθα τίθενται ταῦτα δι' ἐλαίου Τερεινθίνης (ραδάδον). Τινὲς ἐμβρέχουσιν ἐκ τούτου τεμάχια χάρτου, τὰ ὁποῖα ἐπιθέτουσιν ἐπὶ ἢ ὑπὸ τῶν ὑφασμάτων· ἐπειδὴ δὲ τὰ ὑφάσματα λαμβάνουσι βαρεῖαν τινα ὁσμὴν τῆς Τερεινθίνης, πρὶν ποιήσῃ τις χρῆσιν τούτων ἐκτίθενται ταῦτα ὑπὸ τὸν ἥλιον, καὶ οὕτως ἀποβάλλουσι τὴν ὁσμὴν.

Β'. Θέσον ἐν τῷ τόπῳ, ἐνθα κεῖνται τὰ μέλινα ὑφάσματα, τεμάχιον Καμφορᾶς.

Γ' Ούσον πλάκα τὸν σάκκον· καὶ μέγιστον μασχοσακκόνου ἐν τῷ τόπῳ τῶν μαλλίνων.

Δ' Ούσον φύλλα ἡ δούρου ἢ ἀριγάνου.

Ε' ἐν πικρὸν παρόντι τὴν πιπέρειαν.

στ' ἐπιθίσιν ἐπὶ διαφύρῳ μετὰ φύλλα καπνοῦ. Ἐν γένει πᾶν ὅτι φασὶν εἶναι χρησίμους ἵστί· πρὸς τὸν σκαπὸν τοῦτον. Ὑ. πᾶρξαισι οὗ πρὸς τοῦτο καὶ χυμὸς ἐκ τεσσάρων πωλούμενοι ἐν φαρμακείοις καὶ μισροπώλοις, οἷον ἡ νεφελίνη καὶ τὸ κράμα νεφελίνης καὶ καμφορᾶς.

Ποσὸν αἵματος ἀπορροοῦμενον ἐκ τῶν βδελλῶν

Πάντατι εἶναι ἀνάγκη νὰ ᾔη· γνωστὴ πόσιν αἷμα ἀπορροοῦσιν αἱ βδελλαὶ ἐπιτιθέμεναι ἐπὶ τοῦ σώματος νοσοῦντος· πρὸς τοῦτο περατηρήθη ὅτι αἱ πικρὴ μεγάλα καὶ πολὺ μικραὶ βδελλαὶ ἀπορροοῦσι πεντάκις ποσὸν αἵματος· ποιοσιτότερον τοῦ βάρους αὐτῶν· αἱ δὲ μέτριαι ἐξάκις ἢ ἐπτάκις.

Ἰδιωτικὸι χαρακτῆρες πρὸς διακρίσιν τῶν καλῶν βδελλῶν

Καλὴ βδελλα εἶναι ἐκείνη, ἥτις προταλλέται τυχέσι, ἐμὲ τὸ αἷμα βραδέως καὶ διατηρεῖται πολὺν καιρὸν. Τὰ ὠτὰ αὐτῆς διειροῦνται κατὰ μήκος εἰς τρία ἔτη μέρη ὑπὸ τεσσάρων γραμμῶν ἐπιμήκων, ὧν αἱ μὲν δύο πρὸς τ' ἄκρον εἰσὶν κίτριναί. Καὶ αἱ λοιπαὶ δύο εἰσὶν ὅλως κίτριναί· ἄλλα ποικιλιμέναι διὰ κηλίδων μελανῶν, τὸ δὲ κάτω μέρος εἶναι φαῖον.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΦΕΛΛΟΥ

Ὁ φελλὸς γίνεται ἐκ τοῦ φλοιοῦ δούρος τινος, τῆς δούρας τὰ φύλλα εἶναι στεργάλα, δδαντωτά, εἰς ἑξῆς· λήγοντα· διατηρεῖ τὰ φύλλα της μέχρι τοῦ Μάϊου ὅτε βλαστάνουσι νέα· ἀνθίζει κατὰ τὸν Μάϊον· ὁ δὲ καρπὸς της ὁμοιάζει κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ ἐπεσομένου ἔτους, ἥτις μετὰ 18 μῆνας, οἱ βάλλοι εἰσὶν ὀλίγῳ περὶ στυφοὶ τῶν ἄλλων δρυῶν· τοὺς μεταχειρίζονται ἤδη πρὸς πᾶν χρῆσιν τῶν χρίων, τῶν προβάτων καὶ τῶν πτηνῶν. Ἡ τοῦ φελλοῦ δοῦς καλλιστορεῖται ἤδη ἐν Γαλλίᾳ, Πορτογαλίᾳ, Ἀλγερίᾳ, Σικελίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ· φθάνει κατὰ τὸ ὕψος 12 ἕως 14 μέτρα, καὶ ἡ περιφέρεια τοῦ κορμοῦ γίνεται 3 μέχρι 4 μέτρων· ὁ κορμὸς ἐκ τῆς γῆς μέχρι τῆς ἀρχῆς τῶν κλάδων ἔχει ὕψος 3 ἕως 4 μέτρων· τὸ μέρος τοῦτο τοῦ δένδρου ἐκφοιοῦσιν πρὸς ἀπλάσεις

τοῦ φελλοῦ· ὁ φλοιὸς αὐτὸς εἶναι ἀπογώδης, σικανός, καὶ ἔχων πολλὰς ραγάδας· τὸ ἐκφοιοῦσθαι πρὸς φελλὸν εἰσὶν νὰ γίνεσθαι, ὅταν τὸ δένδρον φθάσῃ τὴν ἡλικίαν 20 ἢ 25 ἐτῶν· ὁ πρῶτος φλοιὸς εἶναι προπτίχου ποιότητος· καλεῖται παρὰ τοῖς εὐρωπαίοις Κανὼν, διὰ τοῦτο κατασκευάζουσι τὰ βουλώματα τῶν βωκαλίων καὶ ἄλλα τινὰ πράγματα.

Ἡ ἀφαίρεσις τοῦ φλοιοῦ τοῦτου γίνεται κατὰ τὰς μῆνας Αὐγούστιον· γίνεται δὲ οὕτω· οἱ ἐργάται χαραττοῦσιν ἀνω κατω κυκλικῶς τὸν φλοιὸν μέχρι τοῦ ξύλου. Ἐῖτα χαραττοῦσι καθέτως ἀπὸ τοῦ ἀνω πρὸς τὸ κάτω δύο χαραττάματα, ὅστε ὁ φλοιὸς ὁλος τοῦ κορμοῦ διαιρεῖται εἰς δύο, τοῦτο γίνεται διὰ πελέκους· μετὰ ταῦτα ἐκκολοῦν τὸν φλοιὸν ἐκ τοῦ ξύλου διὰ τῶν χειρῶν, καὶ σιδηρῶν μοχλῶν εἰς πλατὺ ληγόντων.

Μετὰ δέκα ἔτη ἐπαναλαμβάνουσι τὴν ἐκφοιοσιν τοῦ δένδρου· διότι κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἀναγεννᾶται ὁ φλοιός· ὅσον τὸ δένδρον γηρίσκει, τόσον ὁ φελλὸς εἶναι καλεῖται, ἐν τούτοις καὶ τοὶ ἐκφοιοῦνται πολλάκις τὸ δένδρον, ὅμως δὲν ἀποξηραίνεται· ἤ οὕτω 10) μέχρι 15) ἔτη.

Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ κόπτεται ὁ φελλὸς εἰς τεμνῆ· χια μήκους 1, 50, μέτρον· ἐξ ὧν ἀνὰ 25 ἀποτελοῦσι μίαν στήλην ἢ βάλαν κυλινδρικήν· ὅπερ πωλοῦν μετὰ ζύγι ἢ μετὰ μέτρον. Εἰς τὸ ἐμπόριον διακρίνονται τρία εἶδη φελλοῦ. Α. φελλὸς ἐμπορικὸς καλούμενος. Β. φελλὸς πρὸς χειροῦς, καὶ Γ. φελλὸς συντρίμματα. Διὰ νὰ γείνη ὁ φελλὸς ἐπίπεδος θερμαίνεται, ἢ βρέχεται διὰ θερμοῦ ὕδατος, ὅτε γίνεται μαλακότερος.

Οἱ ἀρχαῖοι ἐγνώριζον τὸν φελλόν. Κατὰ δὲ τὸν Πausανίαν (II ΠΕ) ὁ φελλὸς ἐγένετο ἐν τῷ ὄρεϊ τῆς Τριπόλεως ἐν τῷ δρυμόνι, ἐνθα ἐφρονέθη ὁ Ἑπαμεινώνδας· λέγει ὁ Πausανίας διὰ ἐν τούτῳ ἦσαν τρία εἶδη δρυῶν, ὧν τὰς μὲν πλατυφύλλους καλοῦσι, τὰς δὲ φηγούς, αἱ δὲ τρίται εἰσὶν αἱ παράγουσαι τὸν φελλόν, ὅπερ οἱ τότε ἔχον· το πρὸς σημεῖα διακτῶν καὶ ἀγκύρας ἐν θαλάσσῃ. Ἡ δὲ ὅμως ἐν τῇ θέσει ταύτῃ οὔτε ἔχνο· δρυὸς ὑπάρχει, οὔτε ἄλλου τινὸς δένδρου. Ὁ τουρκικὸς βαρβαρισμὸς, ὁ καταστρεπτικὸς πέλεκος τῶν κτηνῶν καὶ πᾶν μέγον ἐρημώσεως ἐξήλειψαν πάντα τὰ δὲ ση· κατὰ τὴν πρώτην, ἀλλ' ἐτυχῇ ἐπανέστασιν τὸ 1769, ὅπερ μέγρον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐκίλυπτον τὰ στεφανοῦντα τὸ ὄρεϊ τῆς Τριπόλεως ὑψηλὰ ὄρη, καὶ μέρος τῆς πεδιάδος.

ΠΙΝΑΞ

Ἑὼν ἐμπεριεχομένων ἐν τῷ τεύχε τοῦ ΗΨ
ἐτους τοῦ «Προέδρου».

Σελ.	Βλεπάρων θεραπεία πρόχ.	6, 69
Αγάπη συζύγων	11	Εβύτυρον 111, 112
Αγρυπνία	33	Ελάτα 114, 179
Αδενίτου θεραπεία	40, 70	Γαλακτοπούρεκον 138
Αόκησία	58	Γάμος 51
Ακτής (κουφοξύλ.) χρήσις	67	Γεινητικά ὄργα ἄρρεν 150, 171
Αλγηδόνων ἀλοιφή καὶ ἐπου-		» » γυναικός 183
κροτική	55	Γεωργικά 152, 171
Αμυρότητας διαφορά τῶν		Γεωργική ὑγιεινή 15, 30,
θαλασσίων	90	46, 62, 78, 93, 111, 127, 141
Αμάρωσις	84	Γλωσσῶν ἀριθμός 28
Αναμίας θεραπεία	70	Δέρματος ὑγιεινή 161
Ανακάρδιον	35	Διλητήριας διὰ κόκκων
Ανατομία φυσιολο-		κίτως 120
γική 149, 169, 183		Διαφορά πάθους καὶ νόσου 122
Ανεμηνόροισι	85	Δυστοκίας θεραπεία 22
Ανέμων ἐπιπόρῃ ἐπὶ τῆς		Ἑγκεντροσύνη κατοικήδων
ὕγιειας	81	ζώων 141
Ασθμακόξιστον	91	Ἑλζέματος θεραπεία 69
Αναιμίασητικὰ	1, 40	Ἑλκείας ἐγκεντροσύνη καὶ
Ανιποφιλιδία κατὰ πότια	55	ἐισφύλιμιτρίς 152
Αποβίψεων τῶν κατοίκων		Ἑνύματα ἐγγώρια 177
τῆς Γῆς ἀριθμός	28	Ενέργεια τοῦ ὀξυγόνου τοῦ
Απομνημονεύματα	142	ἀέρος, τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος
Απόστημα ματῶν	22	καὶ τοῦ ὀξειδίου τοῦ ἀνθρα-
Αποστήματος θεραπεία	8	κος ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου 17
Αποστήματος τῶν ἄρθρων		Ἑπιπληΐας θεραπεία 86
θεραπεία	2	Ἑπικέφυξις ἐπὶ τῇ ἐπεισίῳ
Αποψίλωτικά ἢ ψύλωθρα	162	τοῦ ὀνύματος 88
Αρχομανία	135	Ἑργασία νευροτική καὶ
Λοιτία	33	σπομντική 134
Ἀτομα φυσιολογικῶς	167	Ἑρμαφροδιτισμός ἐπὶ ἄρρεν 171
Ἀφροδίσια Πάθη Σ. Ροσσόλιου		Ζῶα ἐντόμοδοξα 29
	182	Ζωῆς διάρκεια 28
Βανίλλιας ροσόλιον	152	Ζωϊκὸς ἤλεκτρισμός 35
Βδελλὸν διάκρισις	188	Ζωὸφι καὶ ὠδία ἀτμοσφ. 100

Σελ.	Κοινωνία ἐν γένει ἔχει	Σελ.
Ἡθικαὶ δυνάμεις	103	δημαρχον ἐνάρετον 87
Ἡλεκτρον	49	Κοινωνικαὶ τάξεις ἀνθρώπ. 60
		Κρέμα 186
Θεραπευτικὴ πρῶ-		Κατηνοτροφία (Ζωοστά-
κτικὴ, 8, 21, 40, 55, 69, 84, 101		σια, ἀγελάδες, βόες, ἵππος
Θεραπεία ἀσθενειῶν φυ-		ἡμίονος, ὄσιος) 69, 78, 93
τῶν καὶ δένδρων	74	Κατηνοτροφία μεκρῶ
Θεραπεία κεντρώσεως με-		(πρόβιατα, αἴγες, χοῖροι) 95, 101
λισσῶν, σπηκῶν κτλ.	108	Κῶων 105
Θερμοκρασία τῆς ἀτμοσφαι-		Λευκοματωρίας γυναικῶν
ρας καθ' ὕψος	66	θεραπεία 70
Θερμότης φυτική τοῦ ἀνθρ.	82	Λευκοματ. ἰδιοπαθής 41, 101
Θῆλυ (τὸ) εἶνε ἡ παρακα-		Λουτρά, βελανίδια 145, 147
ταθῆκη τῶν γενῶν	25	
Θυμωρῆ	9, 25	Μακροβιότης φυτῶν 35
	42, 57, 71, 87, 103, 134	Μανδραγόλου ροσόλιον 152
		Μελάνης ἐξέλειψις 139
Ἰατρικῆς μέρη	121	Μελίσσαι 15, 30, 16, 48, 52, 63
Ἰατρὸς γέρον	27	Μέλιτος συλλογή 46
Ἰατροῦ συστατικά	27	Μελομακάρουνα 138
Ἰδιοσυγκρασία	50	Μετρικὸν σύστημα ἀρ-
Ἰδεῶν ἀπόκλισις	134	χαίων Ἑλλήνων 74
Ἱστορικὰ κατὰ τὸν ἀριθμ.	3 137	Μηχανικὰ αὐτόματα 13
		Μιάσματα 1, 108
Κατοίκων τῆς γῆς ἀριθμ.	28	Μιάσματα ἐκ σήψεως πτω-
Καφές	35, 101	μάτων 1
Καφουρά	50	Μιάσματα νοσώδη ἐκ νοσούν-
Κερκοφόροι ἀνθρώποι	136	τοι ἀνθρώπου παραγόμενα 51
Κεφαλαλγίας νευρικῆς थे-		Μιάσματα νοσολογικῶς 36
ραπεία	55	Μιάσματα παραγόμενα ἐκ τῆς
Κινητικῆς φυσιολογικαὶ ἰδιό-		ἀναπνοῆς καὶ ὀξυγόνου διαπν. 52
τητες	69	Μιάσματος ἰδιότητες 20
Κίνησις ἐλάσσω. τῶν ζώων	132	Μιασμάτων καταστροφή καὶ
Κλίμα	118	προφύλαξις ἐπ' αὐτῶν 38, 51
Κλίματος ἀλλαγὴ πότε;	120	Μόλυσμα 46
Κνισμὸς τοῦ δέρματος थे-		Μύρον ἁγίου 113
ραπεία	69	
Κοιλιακὸς τύπος	122	Νοσίου ἐναερόφι 101

Σελ.	Σελ.
Νήσοι 119	Συνάψεις 9
Νοσήματα ως μέτρ. βάρ. 173	Σπληνόπηκτα φάρμακα 128
Παιδοσολογία καὶ Θε- ραπευτική πρόχειρος 19 36,51,99,120,131,164	Στατιστική τῆς Γῆς 90
Νόσον θεραπεία 164	Στομαχικὸν ἐλιξίριον 86
Ὀδόντων ὑγιεινὴ 164	Στομάχου δξύνωσις καὶ θε- ραπεία 23
Ὄζον 2,67	Συγκινήσεις ἐκ γαργ., 34
Οἰδῆμα ποδῶν 21	Συμβουλὴ εἰς παιδα- 28
Οἰδήματος χοιραδικῆς θερ. 21	Συμπεριφορὰ καλὴ 61
Οἰκιστική, οἰκονομία 131, 151,172,186	Σφραγιστικὸς κηρὸς 140
Οἰκοδομητικὸς καὶ θεσπασθ. 88	Τερψίνοα 58,92,108
Ὀρνίθες καὶ Νήσοι 127	Τυροῦ κατασκευὴ 111
Ὀρνίθων ἀσθένεια 128	Υγίεινὰ ἀνάλεκτα 1,17 33,44,65,81,97,117,129 161,145,177;
Ὄθρον ἐρυθρὸν 99	Υγίεινὴ πνευματικὴ 71
Ὄθρον χρησιμότης 140	Υγίεινὴ Πόρτα (ἀσθρον Νι- κολαΐδου Δειβαδέως) 12
Προγνωστικὰ ἐκ μετεωρολογι- κῶν φαινομένων 187	Υπεροχῆς αἰσθημα 71
Προφύλαξις μαλλίνων καὶ γούναριων 187	Υπνος 33
Πικρὰ 90,124,135,159	Φάρμακα Νέα Α.Κ. Δαμβέργη 181
Παξιμαδάκια βονίλλικα 172	Φάρμακα ἐνεργοῦντα εἰδι- κῶς ἐπὶ τῶν ἰνῶν 6
Πάσχοντι τὴν ὑγίειαν ἐπὶ- γράμμα 28	Φάρμακα τοῦ Λαοῦ 86
Παυδάδωνος ἀλοιφή 42	Φαρμακολογία πρό- χειρος 67,86,101
Περσικαὶ 141	Φίλοι: τίς ἐστίν; 26
Περσικαὶ (κρυολόγημα) 84	Φόβος 34
Πλούτου χορηγία 10	Φράσις ἐκτενὴς ἀνευ ρήματ. 28
Ποικίλα 28,71,171	Φυλὴ ἰνῶν κράτους 88
Πολιτισμὸς ἐπὶ Ὀλ. 24	Φυσιολογικὰ 56,132
Πολυτέλεια ὑγιεινῶς 42	Φελλος 188
Ποντίγαν 151	Χαλδᾶς 186
» διὰ γεωμῶν 173	Χαμαιλέον 135
Πταρμὰς 31	Χάρτης ἀκαυστος 139
Πτέρεις (ή) ὡς τριφῶν 164	» πολτοῦ ξύλου 139
Πύρκα Ι. Καλλιόπη 124	Χρῶμα ἐρυθρὸν καὶ ἰσθες 117
Πύρκα ΙΙ 101	Χρήσιμα (συνταγαὶ οἰκιακ. οἰκονομ.) 109,139,173
Τρυφερία δι' ἐλαίου 172	Ψυχροφελῆ (ρητὰ) 107
Ριζόγονον φάρμακον 186	Ψωλῶρα 162
Σαῦρα καὶ μολυντήρι 103	Ῥα 57,179
Σαλίνης ἐνέργεια ἐπὶ τῆς Γῆς 97	Ῥαϊόν 131
Σιελος 4	